

Kázání: 235. Jak na choroby kostí

Kázání

Jak na choroby kostí

1. čtení: Ezechiel 37, 1 - 14

1 Spočinula na mně ruka Hospodinova. Hospodin mě svým duchem vyvedl a postavil doprostřed pláně, na níž bylo plno kostí,

2 a provedl mě kolem nich. A hle, na té pláni bylo velice mnoho kostí a byly velice suché.

3 I otázal se mne: „Lidský synu, mohou tyto kosti ožít?“ Odpověděl jsem: „Panovníku Hospodine, ty to víš.“

4 Tu mi řekl: „Prorokuj nad těmi kostmi a řekni jim: Slyšte, suché kosti, Hospodinovo slovo!

5 Toto praví Panovník Hospodin těmto kostem: Hle, já do vás uvedu ducha a oživnete.

6 Dám na vás šlachy, pokryji vás svalstvem, potáhnu vás kůží a vložím do vás ducha a oživnete. I poznáte, že já jsem Hospodin.“

7 Prorokoval jsem tedy, jak mi bylo přikázáno. A zatímco jsem prorokoval, ozval se hluk, nastalo dunění a kosti se přibližovaly jedna ke druhé.

8 Viděl jsem, jak je najednou pokryly šlachy a svaly a navrch se potáhly kůží, avšak duch v nich ještě nebyl.

9 Tu mi řekl: „Prorokuj o duchu, lidský synu, prorokuj a řekni mu: Toto praví Panovník Hospodin: Přijď, duchu, od čtyř větrů a zaduj na tyto povražděné, ať ožijí!“

10 Když jsem prorokoval, jak mi přikázal, vešel do nich duch a oni ožili. Postavili se na nohy a bylo to převelmi veliké vojsko.

11 Potom mi řekl: „Lidský synu, tyto kosti, to je všecken dům izraelský. Hle, říkají: ‚Naše kosti uschly, zanikla naše naděje, jsme ztraceni.‘

12 Proto prorokuj a řekni jim: Toto praví Panovník Hospodin: Hle, já otevřu vaše hroby a vyvedu vás z vašich hrobů, můj lide, a přivedu vás do izraelské země.

13 I poznáte, že já jsem Hospodin, až otevřu vaše hroby a vyvedu vás z hrobů, můj lide.

14 Vložím do vás svého ducha a oživnete. Dám vám odpočnutí ve vaší zemi. I poznáte, že já, Hospodin, jsem to vyhlásil i vykonal, je výrok Hospodinův.“

2. čtení: Římanům 8, 5 – 9

5 Ti, kdo dělají jen to, co sami chtějí, tíhnou k tomu, co je tělesné; ale ti, kdo se dají vést Duchem, tíhnou k tomu, co je duchovní.

6 Dát se vést sobectvím znamená smrt, dát se vést Duchem je život a pokoj.

7 Soustředění na sebe je Bohu nepřátelské, neboť se nechce ani nemůže podřídít Božímu zákonu.

8 Ti, kdo žijí jen z vlastních sil, nemohou se líbit Bohu.

9 Vy však nejste živi ze své síly, ale z moci Ducha, jestliže ve vás Boží Duch přebývá. Kdo nemá Ducha Kristova, ten není jeho.

Sestry a bratři, máme u nás venku pár klouzavých schodů. Když je sucho, žádný problém, ale když padne k ránu rosa nebo zaprší, tak kloužou. Pokud si člověk nedá pozor a nedrží se zábradlí, snadno se smekne a hned je na zemi. Tyhle schody jsou takovým našim diagnostickým prostředkem, na němž si testujeme hustotu svých kostí. Pokud na nich spadnete a nic si nezlomíte, víte s jistotou, že se osteoporózy zatím nemusíte bát.

Zrovna včera, když jsem se vrátil z Liberce, mi Pavla s nadšením sdělovala, že zase uklouzla, ale nic neruplo, takže všechno dobré. Není nad přesnou a spolehlivou diagnostiku!

Mimochodem, podle toho, jak se mají kosti, má se i celý člověk, a opačně: jak se má člověk, mají se i

kosti. Alespoň se to tak píše v Bibli. Veškeré naše lidské prožívání, trápení i radosti, strasti i slasti se nějak prý v kostech zaznamenávají. Dodnes, vedle změny počasí, když například máme nějakou neblahou předtuchu, cítíme to v kostech. V kostech jakoby se celkový stav těla, ale především duše, zapisoval.

Pojďme si schválně, jen tak letmo, starozákonním seznamem chorob kostí nyní zalistovat. Tak třeba ve 42. žalmu čteme o vážné diagnóze zvané kostní mrtvice: „Smrtelnou ranou mým kostem jsou protivníci, kteří mne tupí, když se mne každý den ptají: Kde je tvůj Bůh?“ Docela dobře to mohl napsat některý zajatec odvedený nepřátelskými vojáky z poraženého Jeruzaléma do Babylónu.

Jaký je na to lék? Žalmista uvádí trpělivost a víru protože Boží mlýny melou sice pomalu, ale jistě. Ale i kdyby zrovna mlýny měly odstávku a nemlely, pořád je pro kosti zdravější uchovat si naději na změnu, než propadnout malomyslnosti a sedět schoulený někde v koutě nebo kolem sebe plivat nenávist. To potom kosti už nejsou s to udržet se vůbec pohromadě a člověk se hroučí.

Jiná diagnóza zní syndrom zdeptaných kostí. Je o ní zpráva v 51. žalmu: „Dej ať slyším veselí a radost, ať jásají kosti, jež jsi zdeptal. Odvrát svou tvář od mých hříchů. Stvoř mi, Bože, čisté srdce, obnov v mém nitru pevného ducha.“

Tady je prognóza poměrně příznivá, za předpokladu ovšem, že se člověk bude chtít léčit. A když chce, když si přizná, že ten kostižer je důsledkem nějakého jeho sobeckého, tedy hříšného jednání, tak už je skoro vyhráno. Srdce se tak může pročistit a resetovat, takže je potom vůči Bohu a lidem vnímavější a kosti začnou zase jásat.

A nebo choroba zvaná strnulost kostí z 6. žalmu. „Hospodine, uzdrav mě, mé kosti trnou děsem. Má duše je tolik vyděšená.“ Je to hrozná nemoc tahle strnulost, vede totiž k naprosté vyčerpanosti. Vypadá, jakoby už z ní nebylo cesty zpět. Člověk je tak deptán nenávistí a nepřátelstvím, že už neví jak dál. A vůbec nezáleží na tom, zda ona nenávist a nepřátelství přicházejí odjinud nebo z vlastního srdce pacienta. Ať tak či onak člověk je strachem úplně paralyzován, nedokáže se rozumně rozhodovat, vláčen emocemi utrženými ze řetězu.

Léky se podávají stejné jako u předchozích dvou chorob. Trpělivost a víra nebo očista vlastního srdce – záleží na tom, kdo ztrnulost kostí způsobil, jestli ti druzí nebo člověk sám sobě. V praxi se osvědčilo oba dva způsoby léčby kombinovat. Jeden si nikdy nemůže být jistý, zda si na chorobu tak trochu nezadělal.

Snad nejzávažnější kostní diagnózou je uvolnění kostí. „Rozlívám se jako voda, všechny kosti se mi uvolňují,“ nařiká autor 22. žalmu. Stav, kdy už člověk nemá žádnou sílu k tomu, aby zachoval jasný postoj, aby se vůbec nějak zachoval. Kostí neudrží pohromadě a člověk se rozleje bez tvaru a formy jako voda.

Paradoxně docela stejná je i diagnóza tzv. vysušených kostí. Její definici najdeme v 17. kapitole knihy Přísloví, kde se praví: „Ubitý duch vysušuje kosti“. Kupodivu i tady je ještě léčba možná. „Radostné srdce hojí rány,“ čteme ve stejném verši a vlastně se tak vracíme na začátek naší starozákonné lékařské kazuistiky.

Stručně řečeno: když nám začnou mrtvět kosti, když se tváří zdeptané a jsou strnulé nebo když se v pokročilé fázi začnou uvolňovat a jsou suché jako troud, je třeba jednat. A vůbec nejlepší je něco pro své kosti dělat už předem, preventivně, aby to tak daleko vůbec nemuselo dojít. Trpělivost a víra stejně jako pravidelně pročišťované srdce jsou tou nejlepší prevencí i lékem.

Možná bych to neměl říkat, abychom toho my duchovní pacienti nezneužívali. Je to ale v Bibli, nedá se to zamlčet. I když nám totiž kosti docela uschnou, jsme bez naděje a ustrašení sedíme v koutku

nebo kolem sebe pliveme nenávist, když se nám kosti rozvolní jak voda a nemáme sílu ani vstát, natož se za někým vypravit se slovem soucitu a povzbuzení nebo s prosbou o odpuštění, ani tehdy není jednou provždy všechno ztraceno.

Může se stát, že najednou z ničeho nic zavěje Boží Duch, stejný Duch, který onehdy oživil prvního člověka Adama. Suchý, rozložený pacient se zázračně nadechne, a aniž to kdo předpokládal, začne dýchat v Božím rytmu. Artróza kostí a srdce jako zázrakem zmizí a z rozloženého suchara se poskládá docela nový člověk z masa a kostí.

Tak nějak o tom vypráví prorok Ezechiel v dnešním textu. Judští přesídlenci v Babylónu nemohou zapomenout na křivdy, které na jejich národě spáchal krutý dobyvatel. Taková rána se nedá jednoduše zahojit. Ve své bezmoci si hořkou vnitřní bolest uchovávají a hýčkají. Na druhou stranu také vědí, že vina je i na jejich straně. Slýchali to od moudrých proroků kdysi už jejich otcové.

Zapomněli totiž na Hospodina, starali se každý sobecky jen o sebe a nemysleli na druhé a tak je stihnul Boží trest. Nyní jsou každému k posměchu, protože je Bůh vydal ponížení. A tak se Judejcům v Babylóně v jejich duších ukládaly sedimenty minulosti, které tvrdly a kameněly.

Ohlédnutí se do minulosti je jistě velice užitečné. Ale jenom ohlédnutí. Když člověk začne minulostí žít, pak je to únik z reality, únik do zatrpklého vzpomínání nebo do bolestínského sebeobviňování. Ohlédnutí se na křivdy a prohry má význam jen potud, pokud to pomůže žít jinak a nově v přítomnosti.

Problém je v tom, že tenhle krok z minulosti do budoucnosti je strašně náročný. Obvykle k němu nemáme sílu, kosti chřadnou a minulost nás, ať už si to uvědomujeme nebo ne, sráží, deptá a blokuje. Podobně zablokovaní a zdeptaní byli Judejci v Babylónu. Bůh nás zavrhnul, říkají si a pomalu se se svými vnitřními zkamenělinami křivd a proher učí žít.

Jenže Hospodin nezavrhne, a to ani lid, který se mu odcizil. Celá ta neblahá minulost je tu pro to, aby si přesídlenci vzali poučení, aby začali jinak. Pro Pána Boha nikdy není všemu jednou provždy ámen. Jakýkoliv náš zdánlivý konec se může stát začátkem něčeho nového a nadějného. A o tohle přesně jde! Jde o to, abychom ve svých koncích hledali nové začátky.

Právě to chtěl svým spoluvyhnancům prorok Ezechiel povědět. Vypráví jim o pláni plné kostí, kostí docela suchých, rozházených bez ladu a skladu. Hrozný obraz. Takhle nějak to vypadá s vámi, říká Ezechiel Judejcům. Jste rozházeni po světě a už ve vás není života. Ztratili jste naději, žijete jenom minulostí, žijete svými křivdami, ponížením a bezmocí, trápíte se svými vinami, svou nedostatečností. To není skutečný život, to je živoření.

A prorok vypráví, jak ve svém vidění dostal příkaz od samotného Stvořitele, aby těmhle kostem vyřídil, že dostanou nového ducha a oživnou. Bude to jako kdysi dávno při stvoření. Stejně jako tenkrát Bůh vdechl svého ducha do hromádky hlíny a z ní se stal člověk, nyní stvoří obnovený národ z hromady suchých kostí. Pro Stvořitele není nic nemožné. Nikdo není jednou provždy odepsán.

Každý může začít znovu, jinak, s novou nadějí. Minulost má svůj význam v tom, že je nám zdrojem poučení, ale v žádném případě by nás neměla ochromovat, srážet a vysušovat kosti. A protože milosrdný Bůh hází naši minulost za svůj hřbet, jak v Písmu čteme, prostě na ni nevzpomíná, musíme v sobě nalézt odvahu dělat to stejně jako on.

Závěrem si, sestry a bratři, ještě jednou zopakujme: jaká že je ta nejlepší a nejúčinnější terapie na choroby kostí? Trpělivost a víra spolu s pravidelným uklidem srdce od sobectví nenávisti a podobného smetí. Osvědčená prevence i lék. A i kdyby k tomu snad už nebyla síla, kosti byly naprosto suché a rozložené, je tu ještě jedna možnost: nechat se vzkřísit Božím Duchem, který nás

může znovu postavit na nohy.

Koneckonců, vzkříšení je stěžejní výpovědí evangelia. Scházíme se každou neděli na připomínku vzkříšení Páně. Dobrý důvod, abychom vedle oprašování trpělivosti a naděje, vedle úklidu v srdci, zkoušeli žít také vzkříšeně. Jde o to nenechávat se vlastní minulostí strhávat zpátky na kanape výčitek sobě nebo druhým. Jedině tak se suché kosti mohou znovu poskládat, jediné tak se dá vykročit do nových lepších zítřků.

PeČ

SPCH 6. 10. 2024

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté – Síť víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté – Síť víry](#)